

## กลวิธีการนำเสนอเนื้อหาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

### โครงการประกวดการเขียนเรียงความระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย:

#### บุรพาภาษาไทยครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2564

#### The Content Presentation Strategies in the Essays of High School Students

#### Competing in the 1st Burapha Pasa Thai, 2021

จิตตภา สารพัฒน์<sup>1</sup> (Chittapa Sarapadnuek Chaipunya), ชนิกันต์ กู้เกียรติ (Chanikant Kukeati)

กันตธี สมจิตร (Kanrapee Somchit), ศรีญญา ขวัญทอง (Sarinya Khwanthong)

กานต์วี เอลอปปียาด (Karnralee Elabyad), จุฑามาศ ศรีระชา (Chuthamat Srirasa)

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Chuthamat@go.buu.ac.th

Received: March 13, 2022, Revised: March 25, 2022, Accepted: May 14, 2022

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการนำเสนอเนื้อหาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ส่งเข้าประกวดในโครงการประกวดการเขียนเรียงความระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : บุรพาภาษาไทยครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2564 โดยเก็บข้อมูลจากผู้ส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน 101 ชิ้น และวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ผลการศึกษาพบว่า 1) การตั้งชื่อเรื่อง มี 5 กลวิธี ได้แก่ การใช้คำคล้องจอง การกล่าวตรงไปตรงมาตามเนื้อหา การสร้างความสนใจหรือสร้างความฉงนสนเท่ห์ การใช้สำนวน เล่นคำ เล่นเสียง และการตั้งคำถาม 2) การเขียนความนำ มี 7 กลวิธี ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน คำนิยาม บทกวี คำคล้องจอง หรือคำคม คำถาม การอ้างคำกล่าวบุคคล ความเปรียบ และคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ 3) การเขียนเนื้อเรื่อง มี 2 กลวิธี ได้แก่ ข้อเท็จจริง คือ การให้ข้อมูล การยกตัวอย่าง และการอธิบายความหมาย และข้อคิดเห็น คือ การแนะนำ การตัดสินใจ การตั้งข้อสังเกต การประเมินค่า และการแสดงอารมณ์ และ 4) การเขียนจบเรื่อง มี 10 กลวิธี ได้แก่ การเน้นย้ำ เชิญชวน โน้มน้าวใจ หรือขอความร่วมมือ คำถามให้คิดและโน้มน้าวใจ การเล่นสำนวนสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือการนำเรื่อง คำประพันธ์ การชี้ให้เห็นข้อดีและ/หรือข้อเสีย การให้ความหมายและโน้มน้าวใจ การแสดงเหตุและผล คำกล่าวบุคคล การเปรียบเทียบ และคำคมหรือการให้ข้อคิด

**คำสำคัญ:** กลวิธีการนำเสนอเนื้อหา เรียงความ มัธยมศึกษาตอนปลาย

---

<sup>1</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์

## **Abstract**

The objective of this study is to examine the content presentation found in the essays of high school students competing in the 1st Burapha Pasa Thai, 2021 (1st Event on the Thai Language at Burapha University). Based on 4 essay components: title, introduction, body, and conclusion, the findings were as follows. For the title, 5 styles of titling were found including 1) using rhyme, 2) saying stating straightforward ideas, 3) attracting or puzzling, 4) using pun, and 5) questioning. There were 7 patterns found in the introduction including 1) giving opinion toward current a phenomenon, 2) giving definition, 3) making use of poem, rhyme, or comma, 4) questioning, 5) making use of a quote from a famous person, 6) making use of metaphor, and 7) beginning with a rhetorical question. The body consisted of 3 sections: information, example, and explanation, and 5 strategies were found including 1) giving suggestions, 2) making decision, 3) showing observed issues, 4) evaluating the issue, and 5) expressing an emotion. For the conclusion, 10 strategies were found in the studied essays including 1) emphasizing the topic, inviting, convincing or asking for cooperation, 2) questioning and convincing, 3) making use of rhyme or words supporting the title the title, 4) making use of verse, 5) highlighting the advantages/disadvantages, 6) giving meaning and persuasion, 7) showing causes and effects, 8) making use of a quote from a famous person, 9) making use of comparison, and 10) making use of epigram or expressing an opinion.

**Keywords:** content presentation strategy, essay, high school

## บทนำ

เรื่องความเป็นงานเขียนร้อยแก้วรูปแบบหนึ่งที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ (ปรียา หิรัญประดิษฐ์, 2539, น. 554) เพราะมีการกำหนดรูปแบบและวิธีการเขียนที่แน่นอน อีกทั้งมีการเลือกสรรถ้อยคำและกลวิธีการนำเสนอเพื่อสื่อความหมายให้งานเขียนน่าอ่านน่าติดตาม ผู้อ่านจึงสัมผัสได้ทั้งรสคำและรสความ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดข้อมูลความรู้ อารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนทัศนคติของผู้เขียนสู่ผู้อ่าน ซึ่งผู้เขียนจะต้องกำหนดประเด็นเนื้อหาของเรื่อง จุดมุ่งหมายและขอบเขตของเรื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงรวบรวมความคิดมาจัดลำดับเป็นโครงเรื่องเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำเสนอ จากนั้นจึงสืบค้นข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ ตามองค์ประกอบของเรื่องความซึ่งมี 4 ส่วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปอย่างครบถ้วน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาภาษาไทย ได้ระบุให้ทักษะด้านการเขียนเรื่องความเป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จนถึงในระดับอุดมศึกษา ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องความ จึงได้จัดโครงการประกวดการเขียนเรื่องความระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : บูรพาภาษาไทยครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2564 ในหัวข้อเรื่อง “การท่องเที่ยวในวิถีชีวิตใหม่ที่สำคัญกับสิ่งแวดล้อม” เพื่อสร้างเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและนำมาประยุกต์ใช้ให้สัมพันธ์กับบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต เป็นเวทีให้เยาวชนได้มีโอกาสในการพัฒนาทักษะการเขียนสู่สาธารณชน ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยและใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และยังเป็นการบูรณาการความรู้ในการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาไทยให้เป็นรูปธรรม อันจะช่วยสร้างสรรค์สังคมไทยให้ก้าวหน้าต่อไป ในการประกวดครั้งนี้มีนักเรียนให้ความสนใจส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน 101 ผลงาน จากการพิจารณาผลงานในเบื้องต้นพบว่านักเรียนมีกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างหลากหลายและน่าสนใจ เช่น มีการใช้คำคล้องจองในการตั้งชื่อเรื่อง มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันการเขียนบทความ มีการให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีการโน้มน้าวใจในการเขียนจบเรื่อง เป็นต้น

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรื่องความพบว่า เยี่ยมลักษณ์ เอี่ยมศิริ (2548) ศึกษาเรื่องวิเคราะห์เรื่องความที่ชนะเลิศการประกวดรางวัลภูมิพล พ.ศ. 2523-2541 การศึกษาค้นคว้านี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เรื่องความชนะเลิศรางวัลภูมิพลประจำปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2541 จำนวน 20 เรื่อง ในด้านของเนื้อหา แนวคิด และรูปแบบการเขียนเรื่องความ ผลการศึกษาค้นคว้าในด้านรูปแบบการเขียนเรื่องความ ส่วนของคำแนะนำ พบว่ามีการนำเรื่องด้วยการบรรยาย การยกคำพูดบุคคลสำคัญมากกล่าว การใช้คำประพันธ์ การนำด้วยภาษาถิ่น ตามลำดับ ด้านกลวิธีการนำเสนอเนื้อเรื่อง พบการยกตัวอย่างประกอบ การใช้การอธิบายเรื่อง และการอ้างอิง ด้านกลวิธีการเสนอเนื้อเรื่อง พบการยกตัวอย่างประกอบ การใช้การอธิบายเรื่อง และการใช้อ้างอิง ด้านการสรุปเรื่อง พบการสรุปเรื่องด้วยพระบรมราโชวาท การกล่าวย้ำหัวข้อเดิม และการใช้คำประพันธ์

เมื่อพิจารณาผลงานในเบื้องต้น ผู้วิจัยเห็นว่าผลงานที่ส่งเข้าประกวดมีการใช้กลวิธีการนำเสนอที่หลากหลายและน่าสนใจ ประกอบกับการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่มีผู้ใดศึกษากลวิธีการนำเสนอเนื้อหาจากเรียงความที่ส่งเข้าประกวดในโครงการดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโดยนำเรียงความที่ส่งเข้าประกวดมาเป็นข้อมูล เพื่อให้เห็นกลวิธีการนำเสนอเนื้อหาในการเขียนเรียงความ ซึ่งผลการวิจัยอาจจะเป็นตัวอย่างการเขียนเรียงความของเยาวชนในยุคปัจจุบันได้ ตลอดจนเป็นแนวทางให้กับผู้สอนในการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอเนื้อหาการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงการประกวดการเขียนเรียงความระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: บุรพาภาษาไทยครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2564 ในหัวข้อเรื่อง “การท่องเที่ยวในวิถีชีวิตใหม่ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม”

### วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สืบหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลผลงานนักเรียนที่ส่งเข้าประกวดในโครงการประกวดการเขียนเรียงความระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: บุรพาภาษาไทยครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2564
3. วิเคราะห์ข้อมูล ตามองค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการเขียนจบเรื่อง
4. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

### ผลการวิจัย

จากการศึกษากลวิธีการนำเสนอเนื้อหาในการเขียนเรียงความ พบว่ามีกลวิธีในการนำเสนอตามองค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการเขียนจบเรื่อง สรุปได้ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง พบมีการตั้งชื่อเรื่อง 5 แบบ ได้แก่
  - 1.1 การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำคล้องจอง เช่น “ท่องเที่ยวสุขใจไม่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม” “รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม พร้อมสู่การท่องเที่ยววิถีใหม่”
  - 1.2 การตั้งชื่อเรื่องแบบตรงไปตรงมาตามเนื้อหา เช่น “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” “การท่องเที่ยวในวิถีชีวิตใหม่ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม”
  - 1.3 การตั้งชื่อเรื่องแบบสร้างความสนใจหรือสร้างความฉงนสนเท่ห์ เช่น “การท่องเที่ยวแบบ 0 เปอร์เซนต์” “ท่องเที่ยวแบบไร้ภัย”

1.4 การตั้งชื่อเรื่องด้วยการใช้สำนวน การเล่นคำ การเล่นเสียง เช่น “กว่าถั่วจะสุกกากก็ไหม้ กว่าไทยจะเที่ยวไทย ไทยก็เที่ยว (วิถี) ใหม่เสียแล้ว” เป็นการตั้งชื่อแบบสำนวนประกอบกับการเล่นคำ “รักเที่ยว รักถิ่น รักชัยไทย” เป็นการตั้งชื่อด้วยการเล่นคำและเล่นเสียงพยัญชนะ “ร” “ท” “ถ”

1.5 การตั้งชื่อเรื่องด้วยการตั้งคำถาม เช่น “เที่ยวอย่างไรให้มีความสุขกับวิถีชีวิตใหม่”

## 2. การเขียนความนำ พบว่าการเขียนความนำ 7 แบบ ได้แก่

2.1 นำด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือโควิด-19 ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตและท่องเที่ยว เช่น “สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากทั่วทั้งโลกและรวมถึงประเทศไทย”

2.2 นำด้วยคำนิยาม พบจำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) การนิยามคำว่า การท่องเที่ยว เช่น “การท่องเที่ยววิถีใหม่ หมายถึง การท่องเที่ยวที่ปรับตามยุคสมัยและตามรสนิยมของผู้ท่องเที่ยวแต่ละบุคคล” 2) การนิยามคำว่า วิถีชีวิตใหม่หรือความปกติใหม่ (New Normal) เช่น “ปัจจุบันผู้คนต่างให้ความสำคัญกับคำว่า “New normal” ซึ่งแปลว่ารูปแบบการดำเนินวิถีชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากอดีต” 3) การนิยามคำว่า การท่องเที่ยววิถีใหม่หรือวิถีใหม่ของการท่องเที่ยว เช่น “วิถีชีวิตใหม่ของการท่องเที่ยว คือ วิถีแห่งความแตกต่างของการเดินทางไปยังสถานที่หนึ่ง ที่เป็นไปตามความต้องการและจุดประสงค์ของเรา” และ 4) การนิยาม คำว่า ไวรัสโคโรนาหรือโควิด 19 (Covid-19) เช่น “โรคโควิด-19 เป็นโรคระบาดที่มาจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เป็นโรคระบาดที่มีการระบาดไปทั่วโลก”

2.3 นำด้วยบทกวี คำคล้องจอง หรือคำคม เป็นคำประพันธ์ประเภทกลอน และเป็นคำประพันธ์ที่นักเรียนแต่งขึ้นใหม่เอง เช่น “ท่องเที่ยววิถีใหม่ไทยทั้งผอง ช่วยประคองรังสรรค์หวังเกิดผล ด้วยรักษาสิ่งแวดล้อมจากทุกคนจะส่งผลไทยดีมีสุขเอย”

2.4 นำด้วยคำถาม เช่น “เรารู้หรือไม่ว่าสิ่งแวดล้อมคืออะไร สิ่งแวดล้อมคือทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่ง จะมีส่วนเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกันอย่างเป็นมิตร เพราะระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมสำคัญอย่างยิ่ง เราจึงควรจะรู้จักกับสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น”

2.5 นำด้วยการอ้างคำกล่าวบุคคล เช่น “ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่มีความสำคัญควบคู่กับการพัฒนาความเจริญก้าวหน้า ซึ่งเป็นปัญหาร่วมกันของทุกประเทศ” พระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9

2.6 นำด้วยความเปรียบ การพรรณนาเปรียบเทียบสิ่งที่ผู้อ่านอาจพบเห็นได้ทั่วไปเพื่อเชื่อมโยงถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการกล่าวถึง เช่น “ตามธรรมชาติคนสามารถบินบนท้องฟ้าได้สามารถไปได้อย่างอิสระในที่ที่ต้องการไป

ธรรมชาติของปลาสามารถว่ายน้ำได้ใช้ชีวิตค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ได้ผืนน้ำที่ลึกลับเกินคาดเดา มนุษย์เองก็เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องเรียนรู้การใช้ชีวิต เราจึงเลือกที่จะท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ได้อย่างที่ใจต้องการ”

2.7 นำด้วยคำถามไม่ต้องการคำตอบ ผู้เขียนตั้งคำถามเพื่อให้ผู้อ่านคิดตามหรือเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึง เช่น “ธรรมชาติคืออะไรในสายตาพวกคุณ ในสายตาฉันคิดว่าธรรมชาติคือสิ่งที่คอยช่วยรักษาและเติมเต็มหัวใจฉันให้กลับมามีความสุขได้อีกครั้งจากเหตุการณ์เลวร้ายที่สุดของชีวิต”

### 3. การเขียนเนื้อเรื่อง

เนื่องจากเรียงความมีการกำหนดประเด็นในการเขียนจึงส่งผลให้เนื้อเรื่องมีกรอบของเนื้อหาคล้ายคลึงกัน ซึ่งส่วนใหญ่เนื้อเรื่องจะประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น (คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549) ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในวิถีชีวิตใหม่ที่ทำให้ความใส่ใจกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่นักเรียนมักนำเสนอมีดังนี้

#### 3.1 ข้อเท็จจริง ประกอบด้วย

3.1.1 การนำเสนอเนื้อหาด้วยการให้ข้อมูล เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อม ข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยก่อนและขณะที่เกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตลอดจนวิธีการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เช่น “ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2562 คือวันที่โลกของเราได้พบกับเชื้อไวรัสโคโรนาหรือคนส่วนใหญ่เรียกโควิด-19 ณ เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เพราะเพียงแค่เชื้อไวรัสที่มีขนาดประมาณ 120 นาโนเมตร เล็กกว่าฝุ่น PM2.5 เป็นพันเท่า แต่ทำให้มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจำนวนมหาศาล”

3.1.2 การยกตัวอย่าง เป็นการยกตัวอย่างเกี่ยวกับสถานประกอบการที่จัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการยกตัวอย่างประสบการณ์การท่องเที่ยวของผู้เขียน เช่น “ดิฉันขอนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนแห่งใหม่ในจังหวัดเลย “หุบผางนางอ้อ” นับว่าเป็นชุมชนเก่าแก่อายุกว่า 100 ปี และนางอ้อยยังมีบ้านเสาดั้งเดิมที่เก่าที่สุด มีการอนุรักษ์เอาไว้ที่วัดศรีจันทร์ วัดศรีชมชื่นทุกคนจะได้สัมผัสความน่ารักของหุบผางที่ยืนรอต้อนรับนักท่องเที่ยวอยู่บริเวณหุบผางของชุมชนบ้านนางอ้อ พร้อมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนอย่างการทอผ้า การทำข้าวปั้นฮ้อน การจักสานไม้ไผ่”

3.1.3 การอธิบายความหมาย เป็นการอธิบายความหมายของคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรียงความ เช่น ความหมายของคำว่า สิ่งแวดล้อม ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบต่าง ๆ ลักษณะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในอนาคต เช่น “การท่องเที่ยวในยุคนี้เราเรียกว่า การท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนให้น้อยลง ด้วยการลดใช้พลังงานและจัดกิจกรรมรักษ์โลกต่าง ๆ”

#### 3.2 ข้อคิดเห็น ประกอบด้วย

3.2.1 การแนะนำ เป็นการแนะนำเกี่ยวกับแนวทางในการท่องเที่ยววิถีใหม่ แนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกในการท่องเที่ยว เช่น “การปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่นักท่องเที่ยวทำได้หลาย

ประการ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดข้อบังคับในการใช้สถานที่ รมรงค์ให้นักท่องเที่ยวเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม การใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก การใช้กล่องข้าวที่สามารถใช้ซ้ำได้แทนการใช้กล่องโฟม การคัดแยกขยะ เป็นต้น”

3.2.2 การตัดสินใจ เป็นการกล่าวว่าสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ประชาชนต้องกักตัวอยู่บ้าน ซึ่งผู้เขียนได้ตัดสินใจว่าเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้สวยงาม สะอาด จะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากยิ่งขึ้นและส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนหรือท้องถิ่นดีขึ้น เช่น “การช่วยกันใส่ใจดูแลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะทำให้เรามีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม น่าอยู่ ดูสะอาดตา ไม่มีมลพิษมารบกวนการใช้ชีวิตของประชากร มีแหล่งน้ำสะอาดปลอดภัยไว้ใช้อุปโภคและบริโภคเมื่อสิ่งแวดล้อมสวยงามจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศให้มาท่องเที่ยวได้ ซึ่งถือเป็นการสร้างรายได้ให้ชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อีกทางหนึ่ง”

3.2.3 การตั้งข้อสังเกต เป็นการตั้งข้อสังเกตถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวจากสถานการณ์โควิด-19 เช่น ผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่าประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เพราะขาดรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ เช่น “กระผมมีความคิดเห็นส่วนตัวว่า สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 เนื่องจากเราพึ่งพิงตลาดท่องเที่ยวจากต่างประเทศในระดับสูง”

3.2.4 การประเมินค่า เป็นการให้เหตุผลเชิงเปรียบเทียบถึงการพักผ่อนที่ดีที่สุด คือ การท่องเที่ยว การประเมินข้อดีและข้อเสียของการท่องเที่ยวแต่ละรูปแบบ เช่น “ดังนั้นการพักผ่อนที่ดีที่สุดของใครหลาย ๆ คนคือการพักผ่อน และแน่นอนว่าการพักผ่อนไม่ใช่การนอนหลับ แต่เป็นการออกไปเที่ยว ไปสูดอากาศบริสุทธิ์ ไปนั่งพักผ่อนตามน้ำตก ภูเขา ทะเล”

3.2.5 การแสดงอารมณ์ เป็นการแสดงอารมณ์ตกใจและเศร้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์โควิด-19 และปัญหาสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการแสดงอารมณ์สุขใจจากการท่องเที่ยวและธรรมชาติที่กลับมาสวยงามดังเดิม เช่น “ฉันเจอข่าวที่น่าตกใจมาก สำนักข่าว CBC ของแคนาดา รายงานว่า นับตั้งแต่วันที่ 25 มิถุนายน ถึงวันจันทร์ 28 มิถุนายน มีรายงานผู้เสียชีวิต 233 คน ทำให้เจ้าหน้าที่เชื่อว่า “คลื่นความร้อน” เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เสียชีวิต”

#### 4. การเขียนจบเรื่อง พบการเขียนจบเรื่อง 10 แบบ ได้แก่

4.1 จบด้วยการเน้นย้ำวิธีการปฏิบัติในการท่องเที่ยววิถีใหม่ การเชิญชวน โน้มน้าวใจ หรือขอความร่วมมือ เช่น “หากทุกคนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยเริ่มจากการทิ้งขยะให้ถูกที่ ช่วยกันรักษาความสะอาด การสวมหน้ากากอนามัย หมั่นล้างมือให้สะอาด รักษาระยะห่างทางสังคม จะส่งผลให้กับทั้งตัวเราปลอดภัยจากเชื้อโรค ธรรมชาติสามารถอยู่ได้ สังคมและเศรษฐกิจของชุมชนสามารถพัฒนาและสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนได้... ดังนั้น เราทุกคนจึงควรร่วมมือร่วมใจกันดูแลรักษาและใส่ใจสิ่งแวดล้อม ทิ้งขยะให้ถูกที่ ไม่ทำลายระบบนิเวศ เพื่อทุกคนได้ท่องเที่ยวอย่างมีความสุขและปลอดภัย”

4.2 จบด้วยคำถามให้คิดและโน้มน้าวใจ เช่น “หลังสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลาย คุณพร้อมที่แพ้กระเป๋าท่องเที่ยวและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมกันหรือยัง”

4.3 จบด้วยการเล่นสำนวนสอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือการนำเรื่อง เช่น “ควรรักษาสุขภาพเพื่อลดการระบาด และปราศจากการเป็นคลัสเตอร์ในเชื้อไวรัสโควิด 19”

4.4 จบด้วยคำประพันธ์ เช่น

|                     |                        |
|---------------------|------------------------|
| ท่องเที่ยววิถีใหม่  | ความปลอดภัยต้องนึกถึง  |
| ทุกคนต้องคำนึง      | ต้องทำตามและใส่ใจ      |
| ธรรมชาติต้องรักษา   | มีคุณค่าต่อเมืองไทย    |
| ไปเที่ยวต้องปลอดภัย | วิถีใหม่ “นิว นอร์มอล” |

4.5 จบด้วยการชี้ให้เห็นข้อดีและ/หรือข้อเสีย เช่น “จากสถานการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีทั้งผลดีและผลเสีย ในขณะเดียวกันทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ได้พิกัดตัวเกิดการฟื้นฟูของระบบนิเวศมากขึ้น เกิดความสวยงามทางธรรมชาติ แต่ผลเสียก็สร้างความเสียหายให้กับมนุษย์มากมายเช่นกัน”

4.6 จบด้วยการให้ความหมายและโน้มน้าวใจ เช่น “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ ท่องเที่ยวอย่างปลอดภัย และใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมถึงเวลาแล้วที่พวกเราทุกคนควรหันมาสนใจและใส่ใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเราอย่างจริงจัง รวมทั้งช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อให้สิ่งแวดล้อมอยู่คู่กับคนไทยสืบต่อไป”

4.7 จบด้วยการแสดงเหตุและผล เช่น “แนวทางการแก้ปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมานั้นแม้จะยังไม่เกิดขึ้นจริงแต่ก็เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ที่ใส่ใจในเรื่องของธรรมชาติ เพราะในอีกไม่นานเมื่อประชาชนทุกคนได้รับวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ ทุกประเทศบนโลกไม่ใช่เฉพาะในประเทศไทย ก็จะเปิดประเทศและจำเป็นที่จะต้องฟื้นฟูธรรมชาติไปพร้อมกับการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน”

4.8 จบด้วยคำกล่าวบุคคล เช่น “ดังคำกล่าวที่ว่า ธรรมชาติ สมดุล ระบบนิเวศสมดุล คนสมดุล (กร – สิริกร ลิ้มสุวรรณ กิจการเพื่อสังคมบ้านรักดิน) สิ่งแวดล้อมที่น่านมอง ธรรมชาติที่สดใส สัตว์มากมายมีความสุข เราเองก็มีความสุข มาทำให้การท่องเที่ยวของพวกเรามีความสุขกันนะค่ะ ธรรมชาติมีความสุข ตัวเราเองก็มีความสุขค่ะ”

4.9 จบด้วยการเปรียบเทียบ เช่น “ถ้าเปรียบสิ่งแวดล้อมเหมือนลมหายใจของมนุษย์ คนเราขาดออกซิเจนไม่ได้ สิ่งแวดล้อมก็ขาดการดูแลรักษาไม่ได้เช่นกัน”

4.10 จบด้วยคำคมหรือจบด้วยการให้ข้อคิด เช่น “เรียนรู้ เข้าใจ ปรับประยุกต์ใช้ อนุรักษ์และฟื้นฟู”

### การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่าผู้เขียนมีกลวิธีการนำเสนอตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง ความนำ เนื้อเรื่อง และความจบ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง พบว่าการตั้งชื่อเรื่องของเรียงความมีความหลากหลายถึง 5 รูปแบบ โดยลักษณะเด่นที่เห็นได้ชัด คือ การตั้งชื่อเรื่องแบบตรงไปตรงมาตามเนื้อหา การตั้งชื่อเรื่องโดยใช้คำคล้องจอง และการตั้งชื่อเรื่องด้วยการใช้สำนวน การเล่นคำ การเล่นเสียง แม้ทั้ง 3 รูปแบบนี้จะมีความแตกต่างกัน แต่ยังคงมีคำที่แสดงความคิดเห็นสำคัญร่วมกันตาม



หัวข้อที่กำหนด ได้แก่ การท่องเที่ยววิถีใหม่ที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม แต่ในขณะเดียวกันผู้เขียนมีการสร้างสรรค์ชื่อเรื่อง โดยการใช้กลวิธีการตัดคำหรือเพิ่มคำให้กระชับและสละสลวย มีการใช้คำคล้องจอง เล่นสำนวน เล่นคำ เล่นเสียง เพื่อให้เกิดความไพเราะ รื่นหู และสื่อความหมายที่น่าสนใจและจดจำได้ง่าย ส่วนการตั้งชื่อเรื่องอีก 2 รูปแบบ คือ การตั้งชื่อเรื่องแบบสร้างความสนใจหรือสร้างความฉงนสนเท่ห์ และการตั้งชื่อเรื่องด้วยการตั้งคำถาม ทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและติดตามอ่านเนื้อหาต่อไป

2. การเขียนความนำ พบว่าการเขียนความนำอย่างหลากหลายถึง 7 แบบ แต่รูปแบบที่มีลักษณะเด่น คือ การเขียนความนำด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือโควิด-19 ในปัจจุบัน ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตและท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งการเขียนความนำเรื่องเช่นนี้สามารถนำเรื่องเข้าสู่เนื้อหาหลักได้อย่างรวดเร็วและตรงประเด็น นอกจากนี้ยังพบว่าการเขียนความนำทั้ง 7 รูปแบบ มี 5 รูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะการเขียนคำนำที่ดีตามที่คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย (2549) ได้นำเสนอไว้ คือ 1) นำด้วยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน 2) นำด้วยคำนิยาม 3) นำด้วยบทกวี คำคล้องจอง หรือคำคม 4) นำด้วยคำถาม 5) นำด้วยการอ้างคำกล่าวบุคคล อีกทั้งยังพบว่ามีกลวิธีการเขียนความนำที่นอกเหนือไปจากหลักการดังกล่าวอีก 2 กลวิธี ได้แก่ 1) นำด้วยความเปรียบ และ 2) นำด้วยคำถามไม่ต้องการคำตอบ ซึ่งกลวิธีที่ปรากฏนอกเหนือไปจากหลักการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ส่งบทความเข้าประกวดได้นำเสนอด้วยกลวิธีการเขียนความนำที่หลากหลาย อันสะท้อนให้เห็นถึงการนำความรู้ทางด้านภาษาไทยมาพัฒนาความคิดและสร้างสรรค์ในการเขียนความนำ

3. ในส่วนของเนื้อหา พบว่าผู้เขียนมีกลวิธีการนำเสนอประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น โดยการนำเสนอข้อเท็จจริงที่พบในเรียงความมีทั้งสิ้น 3 รูปแบบ ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาด้วยการให้ข้อมูล การยกตัวอย่าง และการอธิบายความหมาย แต่เป็นที่สังเกตได้ว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้เขียนนำมาเสนอนั้นเป็นข้อมูลเพื่อนำมาประกอบหรือเพื่อใช้สนับสนุนความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อประเด็นในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นข้อคิดเห็นเหล่านั้นจะเป็นการแนะนำ การตัดสินใจ การตั้งข้อสังเกต การประเมินค่า หรือการแสดงอารมณ์ ทั้งนี้เป็นไปเพื่อการโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เห็นคล้อยตามและนำไปสู่การปฏิบัติตามความมุ่งหมายของผู้เขียน

4. การเขียนจบเรื่อง พบการเขียนจบเรื่องอย่างหลากหลายถึง 10 รูปแบบ แต่สังเกตได้ว่า ไม่ว่าผู้เขียนจะใช้รูปแบบใด ก็มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ เพื่อเชิญชวน เน้นย้ำให้เกิดการปฏิบัติตามแนวทางที่ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นไว้ในเนื้อหาของเรียงความ และยังช่วยสร้างความประทับใจในตอนจบให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งกลวิธีการจบเรื่องในลักษณะเช่นนี้เป็นไปตามหลักการของการโน้มน้าวใจที่ดี

เรียงความที่ส่งเข้าประกวดส่วนใหญ่มีรูปแบบที่ครบถ้วนตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในกลวิธีการเขียนเรียงความ สอดคล้องผลการศึกษาของ ประพนธ์ สังข (2547) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการสอนอ่านโดยวิเคราะห์รูปแบบของการเรียบเรียงความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ด้านองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ นักเรียนสามารถเขียนได้ครบ

องค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนแต่ละคนก็มีการสร้างกลวิธีการนำเสนอที่หลากหลาย เพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ การโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านปฏิบัติตามที่ผู้เขียนได้นำเสนอ

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังสังเกตพบว่า มีเรียงความบางส่วนไม่เป็นไปตามองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ อาทิ ขาดการตั้งชื่อเรื่อง เนื้อเรื่องไม่สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ขาดการจบเรื่อง หรือการแสดงความคิดเห็นไม่สัมพันธ์กับข้อเท็จจริง หากผู้เขียนเรียงความสามารถเขียนได้ครบถ้วนตามองค์ประกอบ และแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนสร้างสรรค์กลวิธีที่สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้อ่านก็จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเขียนเรียงความ

จากผลการศึกษาที่ได้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ ควรมีการนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและฝึกฝนทักษะการเขียนเรียงความในห้องเรียนหรือการส่งเข้าประกวดตามแหล่งต่าง ๆ เพื่อเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษากลวิธีการนำเสนอเนื้อหาในการเขียนเรียงความของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับอุดมศึกษา

### องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้คือ การใช้กลวิธีที่หลากหลายในการเขียนเรียงความตามองค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเขียนความนำ การเขียนเนื้อเรื่อง และการเขียนจบเรื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ส่งผลงานเข้าประกวดสามารถนำความรู้เรื่องหลักการของการเขียนเรียงความที่ตีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ในการเขียนเรียงความ

### เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ค้นคืนจาก [http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925\\_d\\_1.pdf](http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf).
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2549). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 228101 ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. ชลบุรี: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประพันธ์ สังข. (2547). *ผลการสอนอ่านโดยการวิเคราะห์รูปแบบเรียบเรียงความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2539). *เอกสารประกอบการสอน ภาษาไทย 6 หน่วยที่ 10* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เยี่ยมลักษณ์ เอี่ยมศิริ. (2548). *วิเคราะห์เรียงความที่ชนะเลิศการประกวดรางวัลภูมิพล พ.ศ. 2523-2541*.  
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.